

ÅRSRAPPORT ÅRSREGNSKAP 2019 ØRLAND KULTURSENTER

Innhold

Forord	3
Organisering	5
Historie	6
Prosjektrekskap HV-brakka	8
Prosjektrekskap Forprosjekt- Utvikling av kulturminne- og naturrike i andskaper i Ytre Fosen og Froan	9
Prosjektrekskap museumsarbeider	9
Natur	10
Prosjektrekskap Turveier til alle grender	15
Prosjektrekskap Rusasetvatnet vedlikehold	15
Prosjektrekskap Besøkssener Våtmark -ny utstilling	16
Prosjektrekskap Naturscener	16
Kultur	17
Salg og info	18
Bibliotek	19
Kino	20
Kulturskole	21
Galleri Hans	25
Austrått Fort	28
Arrangement	29
Prosjektrekskap nye kinostoler	32
Prosjektrekskap Friskunst	32
Prosjektrekskap Skrekkspillene på Fosen	33
Prosjektrekskap Husmorskolen	33
Medarbeidere	33
Økonomi	34
Økonomisk oversikt	34
KLP-premiavvik	36
KLP-kjøp av eiendeler	36
Sammendrag økonomi drift 2109	36

** Forsidebilde: Fra venstre " Aktiviteter i Rusaset", Øverst til høyre fra forestillingen "Sara" og performance med Ahmed Umar og skoleelever i Galleri Hans.*

Det er med stolthet og glede at vi her legger frem den siste årsrapport og årsregnskap for Ørland Kultursenter. Kultursenteret ble i desember 2019 vedtatt lagt ned etter over 11 års drift. Selskapet videreføres nå inn i det nye kommunale foretaket for kultur og idrett – Roret.

Ørland Kultursenter ble etablert som et kommunalt foretak for kultur i april i 2008. Lite viste vi da om den enorme utviklingen innenfor kultur, natur og historie som skulle skje de neste 10 – 11 årene. Aktiviteten på kulturområdet har økt på alle områder. Besøkende på kino har økt fra rundt 10.000 til over 20.000, antall arrangement har blitt doblet, kulturskolens aktivitet har økt, biblioteket har økt både lånetall og aktiviteter, vi har fått to nye galleri som er meget godt besøkt og sist, men ikke minst, alle prosjektene som kultursenteret har initiert og ledet har hatt stor betydning for utviklingen av kommunen.

Året 2019 var som vanlig fylt med mange gleder og noen bekymringer. Det totale besøkstallet var 112 000. Dette er en liten økning fra 2018. Økningen er på det daglige besøkende, kafè-gjester, skoleelever og andre som bare stikker innom huset. Snittbesøket på våre arrangement har også økt, dette er meget gledelig. Året startet med vårt eget 10-årsjubileum. Vi feiret en hele uke til ende og avsluttet med en stor forestilling som viste noe av det som har vært presentert fra scenen i disse årene.

ØKS er meget aktive på engenproduserte arrangement, i 2019 ble Ørland Rockfest etablert, dette ble en stor suksess med besøkende fra inn- og utland. Rockfesten vil bli videreført i 2020. Den lokale musikalen Sarah ble satt opp igjen i 2019. Sarah var den først lokale storproduksjonen som ble vist i kultursentert i 2009. Store sal ble utsolgt hele 4 ganger i 2019 og vår egen Øystein H.Hegvik har æren for 3 fulle hus.

Gjennom hele 2019 hadde vi en stor bekymring for kinobesøket, denne ble snudd til glede da vi i desember solgte 1.300 billetter. Dette snudde et forventet underskudd til overskudd. På grunn av gode år for kinoen tidligere år kunne vi i 2019 investere i nye kinostoler. Disse blir montert i januar 2020. Vi har tro på at dette vil øke kinobesøket fremover.

Kulturskolen er og blir propellen i Ørland Kultursenter. De produserer egne forsetillinger som gir godt besøk og gode inntekter til driften. I 2019 må spesielt trekkes frem UKM-regionfestival som samlet 500 ungdommer og forestillingen Robin Hood.

Biblioteket fortsetter det gode arbeidet med å skape leselyst blant unge og gamle. Dette gjøres bland annet gjennom forfatterbesøk, bokprat og strikkekafe.

Galleriet fikk i 2019 besøk av Pop-Up utstillingen av Vebjørn Sand. Hele kultursentert var fylt med små og store bilder og ca.1.000 besøkende gjestet den.

I desember 2019 ble styret takket av av ordfører Tom Myrvold.

Prosjektet Turveier til alle grender er snart ferdigstilt. Det er nå bygget til sammen over 20 km med nye turveier som binder grendene sammen med Austrått og Rusasetområdet.

Flere nye historieprosjekter ble startet opp i 2019: Fosen-frukt, geoscanninger av gravhauger og arbeid med pilegrimsleden. I samarbeid med fylkeskommunen og Ørland og Bjugn kommune fikk vi i 2019 ansatt museumshåndverker/regionkonservator. Dette har vært til stor glede og nytte for både Møllergårde, Utgaugsgården og Yrjar heimbygdslag.

Vi ser nå fremover og overlater drift av Ørland Kultursenter til det nye kulturforetaket for kultur og idrett, Roret Ørland kulturforetak KF. Vi ønsker lykke til og håper at arven etter Ørland Kultursenter blir godt ivaretatt.

Ørland, februar 2020

Gunn Kristin Ørsleie
Daglig leder

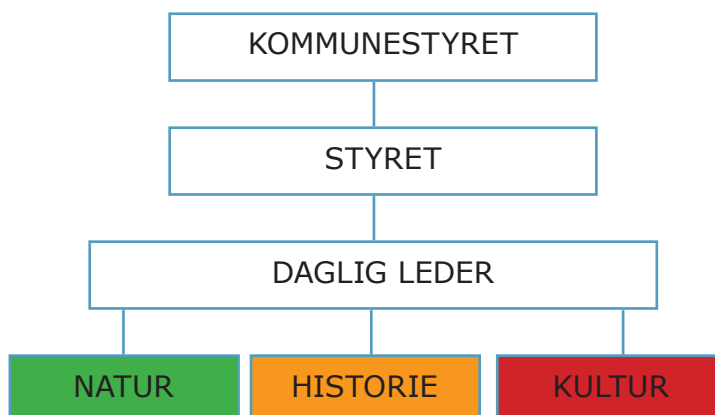
**TUSEN TAKK TIL ALLE STORE OG SMÅ SOM HAR
BESØKT KULTURSENTERT OG BENYTTET SEG AV
VÅRE TILBUD OG ARRANGEMENT, BÅDE INNE OG UTE, I ALLE ÅR!**

VELKOMMEN TIL NYE OPPLEVELSER I :

RORET ØRLAND KULTURFORETAK KF

Organisering

Ørland Kultursenter KF

Styret 2019

Medlemmer

Randi Wenche Haugen *styreleder*

Snorre Glørstad *nestleder*

Henning Johansen *styremedlem*

Bjørn Henrik Solbue *styremedlem*

Randi Spets *styremedlem*

Jon Suul *styremedlem*

Geir Jarle Sirås *styremedlem*

Gunnhild Tettli *styremedlem, ansattererepresentant*

Varamedlemmer

Dagfinn Aune *varamedlem*

Knut Sigurd Ljøkelsoy *varamedlem*

Ingunn Solem *varamedlem, ansattererepresentant*

Styret har i 2019 hatt 7 møter.

Historie

Fagleder Historie: Daniel Johansen

Prosjektet Fosen- frukt, en næring med dype røtter.

Året 2019 har vært spesielt på mange måter for historieplattformen. For det første har fagleder vært i permisjon fra 28. juni og ut året. For det andre markerte dette året avslutningen på gamle Ørland kultursenter og begynnelsen på et nytt og enda videre ansvarsområde i Roret Ørland kulturforetak KF. Kommunene Ørland og Bjugn ble sammenslått fom. 01.01.20 og det samme gjaldt for kultursektoren.

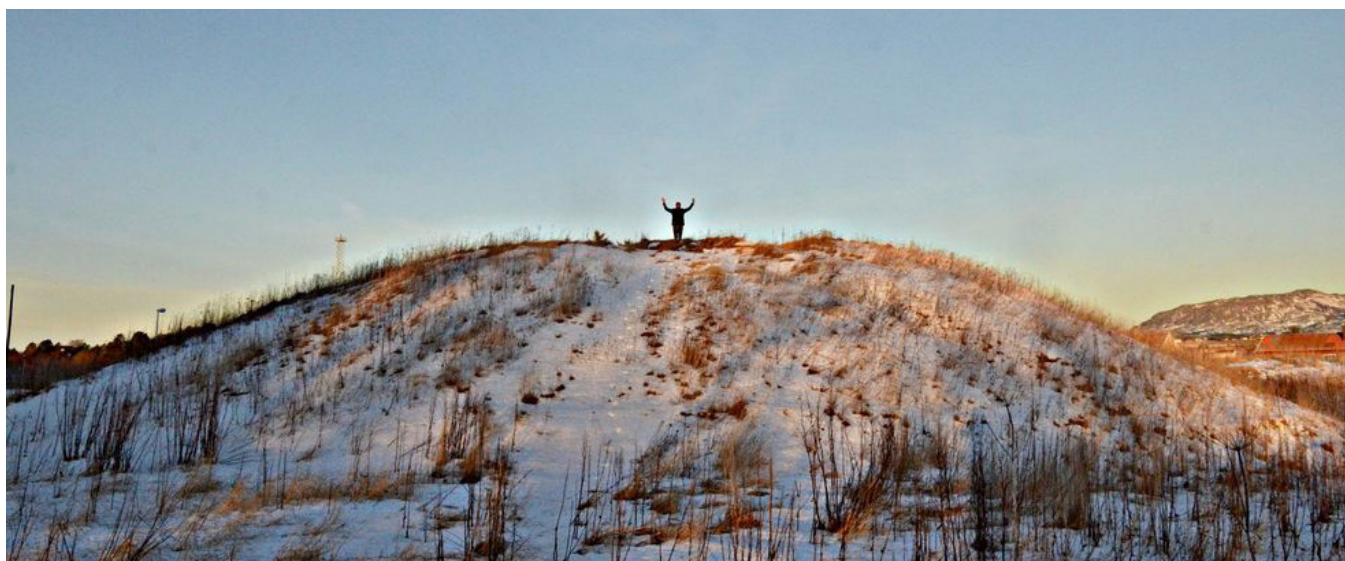
I forbindelse med behandlingen av ny kulturorganisering ble det vedtatt at det nye kulturforetaket skal arbeide med utvikling innen områder som historie, kulturarv, museum og natur. Det arbeidet som i ti år har blitt utført av Ørland kultursenter innen disse fagområdene vil dermed bli videreført i det nye foretaket.

Ansettelse av museumshåndverker og bygningsvernveileder

Til tross for at fagleder har vært i permisjon store deler av året har det vært høy aktivitet. Tradisjonsmaler Vegard G. H. Røstad ble ansatt i et toårsprosjekt som museumshåndverker og bygningsvernveileder i 2019. Vegard har gyvet løs på oppgavene med stor iver og har i året som gikk rukket å starte opp restaureringen av vinduene på husmannsplassen Tinden for Yrjar heimbygds lag, samt igangsatt fasaderestaureringstiltak på museumslåna på Mølnargården. Dette både hva angår maling og trearbeider. I tillegg til dette har Vegard utarbeidet en revidert restaureringsplan for Stiftelsen Uthaugsgården sammen med fagleder historie. Vegard arbeider nå også med en egen plan for flytting av vernede bygninger til museene, samt driver veiledning av private eiere av historisk bebyggelse i Ørland.

Frukthagen på Austrått

I tillegg til dette fikk foretaket tildelt sitt første regionale prosjekt i 2019. Med utgangspunkt i den gamle frukthagen på Austråttborgen har foretaket utviklet prosjektet Fosen- frukt, en næring med dype røtter.

Gravhaugen på Viklem er en av de største i sitt slag i Trøndelag og har aldri blitt grundig undersøkt arkeologisk.

Formålet med prosjektet er todelt: For det første skal det lages en plan for kartlegging av historiske fruktsorter i Austråthagen og i andre gamle hager på Fosen. For det andre skal det lages en restaureringsplan for frukthagen på Austrått. For det tredje skal prosjektet stimulere til økt fruktdyrking innen egnede klimasoner i hele Fosen. Prosjektet skal gjennomføres sammen med det regionale landbruksprosjektet Dyrk Fosen, Landbruksrådgivingen og NMBU. Kulturforetaket gikk inn i prosjektet med kr. 175 000 i egeninnsats. I tillegg ble prosjektet støttet med kr. 300 000 av Fosen regionråd, kr. 475 000 av fylkeskommunen og kr. 100 000 av riksantikvaren. Prosjektet skal igangsettes i 2020.

Turveier til alle grender og Kystpilgrimsruta

Arbeidet med prosjektet «Turveier til alle grender» har pågått hele året 2019 og fagleder historie har samarbeidet med prosjektleder Jarle Krangsås om formidlingsplanen for det nye turveisystemet. Fagleder har også samarbeidet med ansatte på Pilegrimsgården i Trondheim om å lage en plan for merking av kystpilegrimsruta mellom Brekstad og Austrått.

Gravhaugen på Viklem

Gravhaugen på Viklem er en av de største i sitt slag i Trøndelag og har aldri blitt grundig undersøkt arkeologisk. Det ble i 2019 gjennomført to nye runder med geofysiske undersøkelser av NTNU-Vitenskapsmuseet i samarbeid med Ørland Kultursenter. Søket rundt Austråttborgen ble utvidet og gravhaugen på Viklem ble scannet. Resultatene av disse undersøkelsene vil foreligge våren 2020.

Formidling

Fagleder har drevet jevn formidlingsvirksomhet i tiden utenom permisjon. Dette både til Brekstad barneskole, Opphaug skole, Ørland- og Bjugn pensjonistforening samt i egne arrangementer i regi av Yrjar Heimbygdslag og Bjugn bygdatunlag.

På grunn av at fagleder natur fratrådte sin stilling etter seks år måtte endelig rapportering for Forprosjektet for utvikling av natur- og kulturminnerike landskap og museer utsettes fra 01.12.19 til 01.06.20. Dette fordi fagleder historie måtte overta ansvaret for en del av utredningene som skulle utføres av fagleder natur.

Prosjekt Fosen-frukt

Prosjektet har til hensikt å stimulere til økt fruktdyrking på Fosen

I samarbeid med NMBU på Ås skal klimasoner og jordsmonn som er gunstig kartlegges i hele regionen.

Vi skal også kartlegge stedegne fruktsorter fra gamle hager i Fosen og igangsette et program for å rekultivere disse sammen med NMBU

Prosjektet skal kartlegge interessenter i egnede områder og bidra til å hjelpe gårdbrukere i gang med produksjonen

Prosjektet er et samarbeid mellom Ørland kultursenter, Dyrk Fosen og Landbruksrådgivingen for Fosen. Ørland kultursenter er prosjekteier

Prosjektregnskap

HV-BRAKKA

Bakgrunn

Kommunestyret bevilget 29.08.2019 kr.1.100.000 til utvikling og brannsikring av HV-brakka på Austrått.

Påløpte kostnader HV-brakka pr.31.12.2019	Kostnad
Påløpte kostnader i 2019	-51 388
Bevilgning fra Ørland kommune	1 100 000
Avsetning bundne driftsfond	-1 048 612
SUM	0

Resterende midler kr.1 048 612 overføres til Roret KF for slutføring av prosjektet i 2020

FORPROSJEKTET – UTVIKLING AV KULTURMINNE- OG NATURRIKE LANDSKAPER I YTRE FOSEN OG FROAN

Ørland Kultursenter mottok i 2017 økonomisk støtte fra Trøndelag fylkeskommune til et forprosjekt for utvikling av natur, kulturarv og museer i Ytre Fosen. Formålet med dette er tre-delt: For det første skal vi presentere en modell for hvordan vi både ønsker å utvikle den rike naturen og kulturarven i landskapet i vårt fokusområde. Dette skal eksemplifiseres gjennom utviklingsplaner for tre delområder. For det andre skal vi presentere modeller for hvordan vi ønsker å igangsette innovasjonsprogrammer for å stimulere til vekst i opplevelsesnæringer og lokalmatproduksjon med basis i de verdiene vi ønsker å styrke. For det tredje skal vi utrede en museumsmodell for Ytre Fosen.

PÅLØPTE KOSTNADER pr.31.12.2019	Kostnad
Påløpte kostnader i 2018	-387 106
Påløpte kostnader i 2019	-400 582
Støtte Trøndelag fylkeskommune	1 000 000
Avsetning bundne driftsfond	-212 312
SUM	0

Resterende midler kr.212 312 overføres til Roret KF for slutføring av prosjektet i 2020

MUSEUMSARBEID

Ørland og Bjugn kommuner fikk i 2018 og 2019 et tilskudd på kr. 200 000 for å ansette en museumshandwerker/regionkonservator. Tilskuddet forutsatte at begge kommunene bevilget samme beløp. I 2018 ble arbeidet utført av personer på innleie, i 2019 ble det ansatt en person i 100% stilling. Bevilgningen fra fylkeskommunen gjelder også for 2020, under forutsetning av at Ørland kommune/Roret KF bevilger kr.400 000 til denne stillingen. Ørland Kultursenter har satt av kr.400.000 samt tilskuddet fra fylkeskommunen (som utbetales etterskuddsvis) til å dekke kommunen sin andel for 2020.

Påløpte kostnader pr.31.12.2019	Kostnad
Påløpte kostnader 2019, ført i drift	-400 000
Tilskudd Ørland kommune, ført i drift	200 000
Tilskudd Bjugn kommune, ført i drift	200 000
Tilskudd Trøndelag fylkeskommune 2019 (utbetales i 2020)	200 000
Tilskudd Ørland Kultursenter	400 000
Avsetning bundne driftsfond	-600 000
SUM	0

Kr. 600 000 overføres til Roret KF for finansieringen av stillingen som museumshandwerker/regionkonservator for 2020.

Rusasetvatnet.

Besøkssenter våtmark Ørland (BVØ) er et av seks autoriserte våtmarksentra i Norge og formidler Midt-Norges største konsentrasjon av RAMSAR-registrerte tidevannsarealer. Ørlands landareal er 74 km² og dette omkranses av 29,2 km² vernet våtmark, hvor det betydeligste er Grandefjæra naturreservat som er landets største tidevannsareal. For vårt nærpublikum er Ørland Trøndelags mest konsentrerte og best tilrettelagte opplevelsesområdet for fugleliv. Befolkningen i Trondheims-, Orkdals- og Fosenregionen, som utgjør nærmere 275 000 mennesker, kan nå våre tilrettelagte naturområder enten med hurtigbåt eller bil med en times reisetid. Besøkssenterets plassering i 2019 var i det gamle terminalbygget knyttet til ferge- og hurtigbåtanløp. Bygningen er solgt og vi er godt i gang med planlegging av ny utstilling og nytt bygg.

Alle fire RAMSAR-områder i Ørland kan nås med sykkel på mellom 10 og 20 minutter, Besøkssenteret leier ut sykler til tilreisende gjester. Med dette er vi også den lettest tilgjengelige store konsentrasjonen av våtmarksområder for regionens fagmiljøer ved blant annet NTNU og NINA. Nord universitet bruker også Ørland våtmarkssystem hyppig i sin undervisnings- og forskningsvirksomhet.

BVØ er en del av Ørland Kultursenter som er et regionalt senter for utvikling av kultur-, natur- og historiske verdier på Fosen. Kultursenterets arbeid organiseres på 3 arbeids-/utviklingsplattformer; KULTUR – NATUR – HISTORIE. Fagleder ved BVØ samarbeider tett med alle plattformene. I vårt område er natur- og kulturhistoriske verdier så sammenflettet at man må samarbeide om forvaltningen, utviklingen og formidlingen av dette landskapet. Som en del av senteret har BVØ gratis tilgang på fasiliteter som scene, galleri,

bibliotek, kino og møterom for sin formidlingsaktivitet. I tillegg til dette er BVØ en del av et team av kulturarbeidere og har gjennom dette tilgang på musikere og teaterfaglige ressurspersoner som kan bidra til å løfte og medarrangere BVØs tilbud til befolkningen.

Besøkssenter våtmark Ørland har én fast stilling. Ingrid Bjørklund var ansatt som fagleder natur i 100 % stilling frem til november 2019. I tillegg hadde besøkssenteret medarbeidere som gikk på timing/tilkalling i 2019. Stillingen var vakant i november og desember, og forblir det frem til ny fagleder tiltrer i februar 2020.

Besøkssenter våtmark Ørland har helt siden oppstarten hatt naturveiledning som en hovedoppgave i driften, og drevet en svært omfattende og utadrettet kunnskapsformidling.

Kurs i fuglesang i Austråttlunden.

Natur- og kulturstier, rasteplasser og naturscener

Ramsarområdene med sine naturscener og sin natur, besøkssenterets utstilling, Rusasetvatnet og turveier som knytter attraksjonene sammen utgjør kjernen i våre attraksjoner.

BVØ har etablert naturscener i Grandefjæra, Hovsfjæra og på Kråkvåg. Alle anleggene blir mye brukt av både turgåere, skoleklasser, organiserte grupper og fugletittere. I tillegg finnes det 2 fugletårn i Grandefjæra, og et ved Eidsvatnet i Bjugn kommune.

Rusasetvatnet har også i 2019 vært en våre største attraksjoner. Vannet er omgitt av et flott turområde, og har etter tre sesonger et yrende og etablert dyreliv. I 2019 har det nye servicebygget blitt flittig brukt. Bygget fungerer både som turmål, rasteplass, kafe, møtelokale og et sted hvor man kan få tilgang til informasjon fra besøkssenteret.

I mai 2019 satte BVØ opp 3 ferdselstiller langs turveiene. I perioden mai – desember viste disse til sammen 130 132 passeringer. Dette utgjør nesten 200 000 passeringer pr.år. BVØ og ØKS er både stolt og glad over effekten av etableringen av kommunens nye turveier.

BVØ fikk fra MD midler til portalskilt i 2018, og disse ble produsert i 2019 og vil snart

plasseres ut etter at besøksstrategien nå er klarlagt i samråd med forvaltningsmyndighet. Portalskiltene vil være en attraksjon i seg selv og fungere som en inngangsport til områdene.

Arbeidet med etablering av merkestasjon i tindvedkrattet på Ørlandet er et samarbeid mellom BVØ og NOF Fosen. Det ble merket et par hundre fugl i.l.a. sommeren/høsten 2019. Det forventes økt aktivitet i neste sesong da flere aktive har fått merkelisens.

Turveiprosjektet i Austråttlandskapet og «Turveier til alle grender» er store felles satsing på tvers av kultursenterets plattformer. Prosjektene er nå nesten ferdigstilt og vil utgjøre et godt utgangspunkt for formidling og synliggjøring av natur og kultur. Når alt er ferdig vil Ørlands og regionens befolkning ha over 2 mil med nye turveier til rekreasjon og trening. Dette er folkehelse på sitt beste.

Ny utstilling og bygging av nytt besøkssenter

Ørland kommunen bevilget 8 millioner til nytt Besøkssenter våtmark i august, og arbeidet med prosjektet er godt i gang. Det nye tilbygget planlegges å stå ferdig høsten 2020, Utstillingen i Våtmarkshagen planlegges ferdig i september 2020 mens utstillingen i nybygget er planlagt åpnet i november/desember 2020. Når alt dette står ferdig vil Ørland få en ny og spennende attraksjon knyttet sammen med navet for kulturutvikling i den nye kommunen – Næringens hus og Ørland Kultursenteret.

Åpning kunstutstilling – Kunst langs turveiene

Dato/sted	Tittel/aktivitet	Deltakere
27.01.	Arrangement i forbindelse med hagefugltelling 2019 i Austråttlunden	20 deltakere
02.02	Verdens våtmarksdag i BVØ	
April	Strandrydding før hekkesesongen på flere strender	Frivillige
14.04	«Fuglesangkurs», vandring med guide i Austråttlunden	8
03.05	Fuglesangkurs	8
Mai	Dugnad i Balsnesvassdraget, plan og landbruk, BVØ	
4.5	Strandryddedagen, Grandefjæra og Austrått	Frivillige
04.05	Solsikkelørdag med aktiviteter i kultursenteret	Mange
26.5	Fuglesangkurs, Austråttlunden	7
16.06	Villblomstens dag 2019, Rusaset	
28.06	Fjæradag i samarbeid med UngSom	21
09.07	«Kunst på nye turveier», fuglemalerier, Galleri Molo, besøkscenter	24
04.08	"Småskotur" på Bruholmen	2
18.08	Bli kjent med Hildremsvatnet naturreservat	2
Sommer 2019 Søndager kl 11 til 14	Åpen kafe i servicebygget Rusaset. Salg av vafler og kaffe. Naturinfo. Og utlån av kikkerter og «naturekker»	Besøkende: I overkant av 100 hver søndag. Til sammen 900 besøkende
01.09. til 08.09	NATURUKA: Guidet fugletur Botanisk vandring Barnas våtmarksdag	Flere arrangement avlyst pga dårlig vær og innstilt trafikk
07.09	Geologiens dag, undervisning og utstilling på kultursenteret	Mange

Formidling skole		Antall elever
Uke 18 og 19	Miljøuker med strandrydding og undervisningstilbud til skoler og barnehager	Skole 120 Barnehage 60
15.04	Sitkagrandugnad med 9.klasse Ørland Ungdomsskole	24
12.06	Undervisning med 7.trinn Brekstad	
27.08	Undervisning Opphaug skole	
28-29.08	Fosen videregående ekskursjon i Grandefjæra	30
Uke 12	Prosjekt med Ørland Ungdomsskole. Tre dager med vinterbiologi ute og inne.	240
25. – 26.08	Fuglemerking i Tindvedkrattet i Grandefjæra med Fuglekjenskurset v/Universitet Nord	25
November	Tegnekonkurranse Opphaug skole.	4.,5. og 6-. klasse. 90 elever

Gjennomførte tiltak som er finansiert av MD, fylkesmannen og andre

Dato, sted	Beskrivelse	Hvem, rolle
Mai, 2019, Grande amfi	Levegg satt opp	Besøkssenter
Mai- september, 2019, Grande amfi	Innleie av toalett	Besøkssenter
Mai, Rønsholmen, fugleskjul	Rydding av vegetasjon og fornying av avtaler	Besøkssenter
Mai	Valg av kommunefugl og kommuneblomst: Sangsvane og engstorkenebb.	BVØ rådgivning til fellesnemnda
Juni, Grandefjæra, tindvedkrattet	Brakke for ringmerking satt opp.	NOF- fosen
August-November	Grandefjæra, tindvedkrattet	Ringmerking-saktivitet. 30 pers. NOF-Fosen
Januar-desember, Ørland.	Arbeid med Turveier til alle grender	Kommune, besøkssenter
Mai	Oppstartsmøte Faggruppe for utvikling av Rusaset natur- og friluftsområde.	Nord universitet, Ørland Kommune, Fylkesmannen, Ørland Kultursenter, NIBIO, Bjugn kommune, BVØ
Mai	Restaurering Stamselvmyra	Ørland Kultursenter, fylkesmannen
Høst 2019	Restaurering Hildremesmyra	Ørland Kultursenter, fylkesmannen
Mai-desember	Restaurering Kråktjønna, prøvtaking, utredning, gravning	BVØ, fylkesmannen
Mai/juni	Hovsfjæra fuglefredningsområde: Vedlikehold av fugletårn	BVØ, fylkesmannen

Besøk 03.07.2019. Ordfører Tom Myrvold, visemiljøminister i Kinas miljødepartement Zhai Qing, statssekretær Atle Hamar og professor Annegreth Dietze Schirdewahn. (foto Skjalg Ledang)

Prosjektrengskap

TURVEIER TIL ALLE GRENDER

Bakgrunn

I 2014 bevilget Miljødirektoratet kr. 2.442.000 til sikring av Austråttområdet og etablering av et turvei-nett som knyttet deler av kommunen sammen med Austrått området. I 2016 bevilget Miljødirektoratet kr. 2.000.000 til sikring av areal og etablering av turveier som knyttet resten av kommunen opp mot Austråttområdet. Ørland kommune har bevilget kr. 4.355.00 til prosjektet. Prosjektet ble igangsatt i 2017 og har følgende parseller:

1. Turveitrasé Rusasetvatnet-Røstadhaugen
2. Turveitrasé Opphaug-Uthaug, med avstikker til Ryggamyran
3. Turveitrasé Austrått-Bruholmen
4. Koblingsvei Austrått-Skogporten
5. Oppgradering av sti mellom Fitjanveien og Austrått camping/badestrand
6. Oppgradering av stier rundt Bruholmen (eksternt finansiert) - 600 m
7. Turveitrasé Ottersbo-Lundamyrveien

PROSJEKTETS FINANSIERING	Beløp	Dokumentasjon
Miljødirektoratet	2 000 000	Tilsagn 10.05.2016
Ørland kommune	385 000	Brusjett 2016
Ørland kommune	3 970 000	Budsjett 2018
Miljødirektoratet	39 150	Tilskudd Bruholmen
Mindreforbruk prosjektet Herregårdsveier for en ny tid	5 675	
Mindreforbruk	6 395 725	

PÅLØPTE KOSTNADER pr. 31.12.2019	Kostnad
Påløpte kostnader i 2017	1 022 995
Påløpte kostnader i 2018	2 280 972
Påløpte kostnader i 2019	2 555 658
SUM	5 859 625

Resterende midler, kr. 536 100 overføres til Roret KF for slutføring av prosjektet i 2020.

RUSASETVATNET – UTVIKLING AV OMRÅDET

Bakgrunn

For å ivareta området må området overvåkes og videreutvikles. Det skal utarbeidelse av en overvåkings- og skjøtselsplan og friluftsområdet skal videreutvikles. Det er nedsatt en arbeidsgruppe for dette arbeidet. Denne gruppen har kompetanse på følgende fagområder:

1. Ornitologi
2. Botanikk
3. Naturforvaltning
4. Limnologi

PÅLØPTE KOSTNADER pr. 31.12.2019	Kostnad
Påløpte kostnader i 2017	1 022 995
Påløpte kostnader i 2018	2 280 972
Påløpte kostnader i 2019	2 555 658
SUM	5 859 625

Resterende midler kr. 997.739 overføres til Roret KF og avsettes til bruk i 2020.

BESØKSSENTER VÅTMARK ØRLAND – NY UTSTILLING

Bakgrunn

Kommunestyret bevilget den 29.08.2019 kr. 7.000.000 til bygging av nytt Besøkssenter Våtmark Ørland. I tillegg ble det samme sak bevilget kr. 1.000.000 til ny utstilling. Prosjektet ble igangsatt i 2019. Ørland kommune har ansvaret for byggingen av nytt besøkssenter, og Ørland Kultursenter fikk ansvaret for å etablere den nye utstillingen. Utstillingen skal etableres i det nye bygget samt at «Japansk hage» skal bygges om til en Våtmarkshage.

Påløpte kostnader Ny utstilling pr. 31.12.2019	Kostnader
Påløpte kostnader 2019	-56 621
Bevilgning fra Ørland kommune	1 000 000
Avsetning bundne driftsfond	-943 379
SUM	0

Påløptekostnader for bygging av nytt Besøkssenter Våtmark Ørland ligger i kommunen sitt regnskap.

Resterende midler kr. 943.379 overføres til Roret KF for slutføring av prosjektet i 2020.

NATURSCENER

Bakgrunn

Ørland utgjør et av de viktigste våtmarksområdene i Norge og har relativt mer areal vernet i henhold til Ramsartraktaten enn noen annen kommune i Norge. Ørland våtmarkssystem består av de fire områdene i Grandefjæra, Hovsfjæra, Innstrandfjæra og Kråkvågsvaet.

I hvert av de fire verneområdene skal det bygges naturscener. Grandefjæra fugleamfi ble bygd i 2009, i 2012 ble naturscenen i Hovsfjæra ferdigstilt og i 2013 ble det bygget naturscene ved Kråkvågsvaet. Bygging av naturscene i Innstrandfjæra er under planlegging.

Utgiftene finansieres av tilskudd fra Miljødirektoratet.

Påløpte kostnader 2019	Kostnader
Påløpte kostnader 2019	270 490
Avsetning bunde fond	94 510
Tilskudd Miljødirektoratet 2019	-215 000
Tilskudd Fylkeskommune	-150 000
SUM	0

Resterende midler på fond – Naturscener kr. 477 605 overføres til Roret for bruk i 2020.

Det totale besøkstall for Ørland Kultursenter var i 2019 112.000 besøkende. Dette er en liten økning ift 2018. Økningen er størst tilfeldig besøk og deltakere på møter/kurs/konferanser. Det største besøket kommer fra kommunen i Fosen og fra Agdenes.

Noen sitater fra gjesteboken for 2019:

**Våre gjester skriver alltid en hilsen i vår gjestebok.
Her er et utvalg av hilsninger:**

"Tusen takk for nok en fremdragende aften. For en gjeng" - Finn Bjelke

**"Takk for en fantastisk festival! Fine folk og gode musikere.
Håper virkelig dette blir en suksess og at festivalen, Ørland Rockfest,
vil leve i mange år!!!
- Sandberg**

"Takk for en feiende flott kveld" - Øystein Sunde

"Toppers" - Rasmus Rohde

Brann og redningstjenesten er invitert på eksklusiv filmvisning.

Leder: Bente Eli Halsen

SALG OG INFO

Salg og Info omfatter all virksomhet som administreres fra skranken. Kurs/konferanser, servering, kiosk, kafe, billettsalg og publikumsmottak. Kultursenterets skranke er også husets bindeledd mellom alle avdelingene. Service står alltid i høysete og det jobbes kontinuerlig med å videreutvikle et bedre servicetilbud.

Skranken har også ansvar for brannvarslingen når det går brannalarm på kultursenteret og på rådhuset.

Kultursenterets skranke er også Ørland kommune sin turistinformasjon. Tilreisende som kommer for å leie sykler og sykle rundt på våre nye turveier er økende. Besøket av turister har de siste årene vært stabilt. Vi ser en liten økning av utenlandske turister og sykkelurister.

Antall utleieforhold har økt i litt. Dette gjelder spesielt kommunale møter, brylløp og andre aktiviteter som ikke genererer leieinntekter.

År	Antall rom til utleie	Antall utleieforhold	Antall utleieforhold m/inntekt
2015	21	824	243
2016	21	663	255
2017	21	1 023	250
2018	20	1 115	246
2019	20	1 140	267

2019 har vært et aktivt bokår, med en veldig fin økning i utlån av barne- og ungdomsbøker. Dette til tross for at barnehagene nærmest har sluttet å låne bøker etter at biblioteket for to år siden bisto i å bygge opp egne bibliotek i de to store kommunale barnehagene.

Det økte utlånet skyldes trolig økt utlån av bokkasser, som følge av stadig bedre samarbeid med skolene. En annen årsak er trolig Sommerles. For tredje år på rad har biblioteket deltatt i den digitale lesekampanjen for barn fra 1.-7. trinn. I år har deltagelsen vært enda større enn i fjor, med utrolige 345 deltagere som har lest nesten 500.000 boksider på tre måneder. Ørland ble nest beste kommunen i hele fylket når man ser på deltagerprosent blant elevene: Hele 82 prosent.

Arbeidet med å heve den digitale kompetansen for innbyggerne er godt i gang. Her spiller biblioteket en sentral rolle. I samarbeid med frivilligsentral og bibliotek i både Bjugn og Ørland er Seniornett Ørland stiftet. En rekke kurs er avholdt på kultursenteret, samt nettkafé og digital festival. Mange av kursene har vært fulltegnet, og tilbakemeldingene har vært gode.

Arbeidet med sammenslåing av de to bibliotekene i Bjugn og på Ørland startet tidlig på året, og allerede i september slo bibliotekene sammen sine to biblioteksystem. Dette gikk veldig fint.

2019 var et nasjonalt bokår, med en ekstra satsing på arrangement og formidling, også ved Ørland bibliotek. Året startet med en vellykket og fulltegnet Harry Potter-kveld for bibliotekets unge lesere. 60 barn og unge laget tryllestaver, blandet trylledrikker og jaktet på malacruxer i biblioteket. Tilbakemeldingene var ekstremt gode. Et godt eksempel på at vi får til gode arrangementer når vi samarbeider på tvers av fagmiljøene. Forfatterbesøk er også avholdt, med en lesesirkel i forkant. Biblioteket fikk også på plass et lite og døgnåpent minibibliotek ved Rusasetvannet - en artig gimmick som har fått stor oppmerksomhet i sosiale medier.

I vår startet vi opp prosjektet Menn i uniform leser. To ganger har vi hatt høytlesning av henholdsvis brannmann og politimann i uniform. Vårt fremste mål er økt leselyst hos barn og unge. Guttene scorer ofte lavere på leseferdigheter enn jentene. Da er det viktig å vise frem menn som lesende forbilder.

Biblioteket fortsetter arbeidet med å bli en viktig møteplass i lokalsamfunnet, på tvers av alder og interesser. Åpen barnehage er godt besøkt hver tirsdag, og vi ser den fungerer som en møteplass for nye innbyggere. Faste og uformelle arrangement som språkkafé, bokprat og Strikk & lytt er også godt besøkt.

	Totalt utlån	Hvorav bøker barn/ungdom	Hvorav bøker voksne	Hvorav nye medier
2015	20 747	6 852	9 328	3 790
2016	21 192	8 522	9 163	3 306
2017	22 911	8 686	10 031	3 303
2018	22 073	9 497	9 665	2 911
2019	22 820	11 059	9 143	2 618

2018 var et sjeldent rekordår med mange store filmer, der Ørland kino for første gang klarte å passere 25.000 besøkende. 2019 hadde få store filmer, noe som gjorde stort utslag på besøkstallet. En knallgod filmjul sørget likevel for at kinoen klarte å passere 20.000 besøkende. Over 1.300 billetter ble solgt på fem dager i romjula! Dette reddet besøkstallet for 2019, og regnskapet gikk fra underskudd til overskudd.

Takket være noen gode kinoår, ble det på slutten av året gjort en investering i nye kino-seter i kinosalen. De vil bli montert i januar 2020, og vil forhåpentligvis gi et løft til kinoen. Hard bruk i ti år har satt sine spor i setene, som nå er meget slitt.

I 2019 ble kinoen enda flinkere til å gjøre litt ekstra ut av filmopplevelsen; noe som ofte gjør et stort utslag på billettsalget. Arrangement knyttet til barne- og familiefilmer er særlig vellykket. Aktiviteter, utkledning, ansiktsmaling og konkurranser er veldig populært, og publikum blir i stadig større grad flinkere til å kle seg ut på premierer. I romjula ble hele kultursenteret pyntet til Frost-filmen, og hundrevis av barn fikk ta bilde sammen med de levende filmfigurene Anna, Elsa og Olaf som gikk rundt i lokalet. Sosiale medier var i disse dagene fulle av bilder fra kinoen, og bidro nok til det ekstremt gode besøket med utsolgte saler hele romjula. Aldri før har kinoen klart å selge ut store sal på barnefilm, i alle fall ikke flere dager på rad! Også på premieren til den nye filmen om Kaptein Sabeltann var de ansatte kledd ut som sjørøvere, barna fikk gå planken og delta på artige aktiviteter.

Kinoen fortsetter arbeidet med å innarbeide ulike faste konsept som babykino, formiddagskino, feriekino, planleggingsdagskino og Kunst på kino. Besøket varierer, men vi mener disse tilbudene er viktige for å nå ut til nye grupper.

Årets fem på topp!

- 1. Snekker Andersen og Julenissen:
Den vesle bygda som glømte at det var jul - 1.362**
- 2. Løvenes Konge - 1.201**
- 3. Frost 2 - 10.087**
- 4. Avengers: Endgame - 905**
- 5. Askeladden - I Soria Moria slott - 682**

Besøkstall kino:

	Forestillinger	Besøk	Gjennomsnitt pr. forestilling
2015	658	20.139	31
2016	778	24.332	31,3
2017	954	23 512	25
2018	922	25 193	27
2019	864	20 302	23

Fra forestillingen "Robin Hood".

Kulturskolen er et arnested for utvikling av den oppvoksende generasjon. Det å delta på kulturskolen (et eller flere år) setter varige spor og har stor egenverdi for alle som går der. Her får elevene boltre seg på scenen, i store og små forestillinger, og utvikle sine kreative evner innen musikk, dans, teater og kunst.

Elevplasser ved Ørland kulturskole var høsten 2019 på 284. Kulturskolene i Norge har de siste årene hatt en nedgang i elevtallet. Det har også Ørland kulturskole merket. Kulturskolen vil fortsette å ha fokus på rekrutteringsarbeid i de kommende årene for at elevtallet skal stige. Ørland kulturskole har i alt 10 lærer fordelt på 10 disipliner samt salg av dirigent- og instruktørtjenester til kor og korps.

«Kulturbygging i den nye kommunen», «UKM regional», "Friskunst Nasjonal", "Liv og røre på Husmorskolen", "Kulturskoletime på Brekstad barneskole", "Kulturkarusell for skolestartere" og prosessen med kommune-sammenslåing har alle vært store prosjekter som kulturskolen har arbeidet med i 2019. I alle disse «prosjektene» er det samarbeidet med eksterne aktører, på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Dette har vært utfordrende og lærerik for hele kollegiet.

I 2019 gjennomførte kulturskolen opptredener i forbindelse med mange store arrangement. Under Vinterfestuka arrangerte kulturskolen sangernes aften, danseshow og Pianissimo i Fortet på Kråkvåg. Årets store løft for kulturskolen var oppsetningen av klassikeren "Robin Hood". Hele 62 aktører fra kulturskolen i alderen 10 til 16 år fra drama, sang og dans deltok. Andre resultater oppnådd i 2019 er at en elev på visuell kunst fikk med et bilde i den nasjonale Kulturskolekalenderen.

Kulturbygging i den nye kommunen

Kulturskolen i Ørland og Bjugn fikk i oppdrag fra formannskapet og lage arrangementer til innbyggerne. Vi bestemte oss for å lage: En sang «Felles framtid» og to arrangementer: «Allsang uten grenser», arrangert i juni på Mølnargården i Bjugn. Med opptredener fra elev-, lærer og inviterte artister. «Bjugnfjorden rundt» ble arrangert på høsten. Her deltok lokale lag og kulturskolene med opptredener på 5 scener rundt fjorden.

Skrekkspillene på Fosen

-er en kulturfestival for barn og unge som ble arrangert høsten 2018. Vi ønsket å videreføre prosjektet i 2019, selv om vi ikke hadde like store økonomiske ressurser som året før, da vi mottok prosjektstøtte fra Kulturspirer. Vi arrangerte 7 workshops med 4 innleide kursholdere pluss 2 lærere fra kulturskolen. Workshop musikk ble arrangert i samarbeid med Talentlab Fosen som hadde samling samme helg. 70 barn og unge fra Ørland og Bjugn deltok.

Nye prosjekter

Kulturskolen ønsker å være i utvikling og i den forbindelse har vi utviklet tre nye prosjekter.

1. Friskunst nasjonal

Friskunst Nasjonal er et pilotprosjekt for formidling av kunst og kultur til elever i grunnskolen, som knytter kunst- og kulturundervisningen i skolen opp mot det profesjonelle innholdet hos lokale kulturhus. Dette gjøres i regi av kulturskolen.

Vi mottok 308.000.- fra Kavli Fondet som 1 av totalt 4 kommuner i Norge.

Det er ialt 4 kulturuttrykk vi søkte om og 2 av disse ble gjennomført høsten 2019.

Først ut var møte med kunstner Daniel Slåttnes i Galleri Hans til 8. og 10. klasse i Ørland og Bjugn. Pedagog som gikk inn i klassene i forkant var Marit Brodersen. Antall deltagende elever var 218. Det andre arrangementet var møte med Turneteaterets forestilling "Knutsen og Ludviksen" til 2., 3. og 4. trinn i Ørland og Bjugn. Pedagoger som gikk inn i klassene i forkant av forestillingen var Astrid Mjøen og Anders Marøy, begge lærere i kulturskolen. Antall deltagende elever var 365.

2. UKM -Regional

I 2019 var Ørland kommune vertskap for UKM regionsamlinga. Arrangører var Ørland kulturskole i samarbeid med fylket og Bjugn kulturskole. 500 deltakere fra hele fylket hadde 3 fantastiske dager på Ørland.

3. Hovde Gård, nyskrevet dramatik

Kulturskolelærerne tok i 2017 initiativ til å engasjere Rasmus Rohde og Ane Aass til å lage tekst og musikk til et nyskrevet utendørs teaterstykke som skal fremføres på Hovde Gård. Kultursenteret har mottatt kr. 50.000.- i støtte fra Trøndelag fylkeskommune og 75.000.- fra Ørland Sparebank. Søknader sendes inn kontinuerlig for å få fullfinansiert prosjektet. Premiere er utsatt et år, til september 2021. Dette for å få lengre tid på å søke finansiering.

Samarbeid

I tråd med den nye rammeplanen hvor kulturskolen skal, som lokalt ressurscenter, medvirke til å styrke kulturell kompetanse og utfoldelse lokalt, tar kulturskolen initiativ til en rekke aktiviteter.

Kulturkarusell

I forkant av påsken 2019 inviterte kulturskolen skolestarterne i Teletunet barnehage til å komme til kulturskolens lokaler og delta i disiplinene sang, teater, dans og visuell kunst. Elevene møtte 4 tirsdager og rullerte på disiplinene en time hver uke. Temaet var påske og 8. april holdt barna en forestilling, konsert og kunstutstilling i barnehagen.

Deltagelse i pilotprosjektet Friskunst Nasjonal med kunstner Daniel Slåttnes. Foto: Skjalg Ledang

Kulturskoletime

I november 2019 startet kulturskolen en ny runde kulturskoletime. Denne gang på Brekstad barneskole til 5. trinn. Elevene rullerte i grupper på disiplinene sang, blås, band, dans og teater. Etter 5 uker valgte elevene fordypningsgruppe. Dette videreføres fra januar 2020 med 8 ganger. Prosjektet avsluttes med en forestilling på skolen før påsken.

Kommunesammeslåing

Kulturskolene i Ørland og Bjugn hadde felles oppstartsamling ved semesterstart i august i Åfjord. Kulturskolene har hatt felles lærermøter en gang i måneden. Kulturskolen har også deltatt på alle fellesmøter og workshops i forbindelse med å bygge det nye kommunen.

Galleri og museum

I samarbeid med Galleri og Museum reiste to av kulturskolen sine lærere på to DKS-turneer til 5. klasser i 2019. Turneen har navnet «Tagg med vev» og det er Hannah Ryggen som står i fokus for formidlingen. På våren var de i Ytre Namdalen og på høsten deltok de på VRIMMEL-festivalen som foregikk rundt Namsos. Tilsammen var det 5 uker turne. I tillegg samarbeidet kulturskolen med Galleri Hans på Friskunst-prosjektet.

Andre kulturskoler

Talentlab Fosen- Ørland kulturskole deltar med i alt 3 elever. Talentlaben er kulturskolens fordypningstilbud, jfr. krav for undervisning i den nye rammeplanen. Ørland kulturskole deltar på faste rektormøter med kulturskolene Åfjord, Osen, Bjugn, Indre Fosen og Ørland. I tillegg samles lærerne til fagdager en gang hvert semester. I samarbeid med Bjugn kulturskole arrangeres fast en kirkekonserter hvert år. I 2019 var konserten i Hegvik kirke.

Grunnskolen

6. februar: Skolekonsert i store sal med Samspill.

28. mai: Skoleforestilling i store sal til mellomtrinnet med teaterforestillingen Peer!
Fosen videregående skole: Danselærer deltok i produksjon av forestillingen Musical Highlights.

Lag og organisasjoner

- Kulturskolen har et tett samarbeid med kor og korps i kommunen.
- Pensjonistkafé på SAVA

Forsvaret, Stasjonskapellet

Lærere med elever fra alle disipliner deltok med 8 opptredener på gudstjenester i 2019.

Ørland Helsesenter

Lærere med elever fra alle disipliner deltok med 9 opptredener i 2019.

Kompetanseheving for lærerne

- Fagdag «Vurdering for læring» med Sten Frode Solvang på Ørland Kultursenter. Alle kulturskoler på Fosen deltok.
- Kulturskoledagene i Stjørdal.
- Skrive felles fagplaner med blick på den nye rammeplanen for kulturskolen.

Utdrag fra årets aktiviteter

- Drømmestipendkandidater: Olivia Lundseng, dans, og Johannes Rønning, drama.
- Jubileumsforestilling og Vinterfestuke.
- ROBIN HOOD, 2 forestillinger og en skoleforestilling.
- Dansens dager
- Helse og Velferd aktivitetsdag i Rusaset.
- Opptreden Veterandagen 8. mai.
- Opptreden Festmøte 17. mai.
- «Allsang uten grenser» konsert Mølnargården.
- Sommerkonsert og utstilling med elever.
- «Bjugnfjorden rundt» 5 scener med lokal underholdning.
- Halloween i Meieriparken.
- Kirkekonsert i samarbeid med Bjugn kulturskole.
- Tvillinglandet, teaterforestilling
- Juleavslutning med juleverksted og forestilling i store sal.

Lærerne ved kulturskolen kan ikke roses nok for sin innsatsvilje og kreativitet. Denne gjengen er på en eller annen måte involvert i de fleste kulturaktiviteter på kultursenteret og i kommunen forøvrig.

Foto fra utstillingen "Gruppe 7" og mye publikum på Aune og Vebjørn Sand foredrag.

Galleri Hans

Fra UKM-kunst til Vebjørn Sand og internasjonale kunstnere.

I Galleri Hans var det ti utstillinger i 2019. Utstillingen «Visuelle nabolag» som åpnet i november 2018, sto ut januar 2019. På nyåret var det mange skoleklasser som kom på besøk for å få en omvisning i utstillingen. Nasjonalmuseet hadde laget et flott formidlingsopplegg med workshop som falt i smak hos både elever og lærere.

I februar åpnet medlemsutstillingen til Ørland/Bjugn Kunstforening. Rundt 25 kunstnerne fra Fosen og Trondheims-området deltok med kunstverk i ulike sjangre. Utstillingen ble godt besøkt.

I midten av februar åpnet en stor og omfattende utstilling med Vebjørn Sand i gallerigangen og vrimleområdet. Utstillingen skapte stor oppmerksomhet og ble meget godt besøkt. Aune Sand var tilstede under utstillingen. 17. februar ble det holdt gratis maleworkshop åpen for alle barn. Rundt 150 barn deltok på male-verkstedet sammen med brødrene Sand.

I mars ble kunstutstillingen i forbindelse med UKM lokalmønstring (Ung kultur møtes) vist i galleriet. Også under UKM regionfestival i april ble galleriet brukt som visningssted. Da deltok mellom 60 og 70 unge kunstnere fra hele Trøndelag. Ungdommene synes det var veldig spennende å få vise frem kunsten sin i et ordentlig gallerirom, og begge disse ungdoms-utstillingene ble svært godt besøkt.

To uker i mars hadde Ørland Flystasjon fotoutstilling i forbindelse med 65 års jubileet til 338-skvadron. Mange flotte fotografier, både eldre og nyere, ble vist og utstillingen tiltrakk seg en del publikum som vi ikke ser så mye ellers på galleriet.

I april ble galleriet brukt til workshop-rom for gjestekunstner Ahmed Umar som kom til Ørland i forbindelse med Hannah Ryggen Triennale. Umar hadde workshop med 7. og 8.

Performance i Galleri Hans med Ahmed Umar og skoleelever.

trinn. En av lærerne ga følgende sitat etter workshopen: *Det var fantastisk! Ahmed viste oss sin sårbarhet og alle ga varme tilbake.*

Leirefigurene som ble laget på workshopene var en del av utstillingen Hannah Ryggen Triennale – Nytt land som åpnet 3. mai.

På Hannah Ryggen-senteret holdt Lise Bjørne Linnert flere workshops, også det i forbindelse med Hannah Ryggen Triennale. Linnert jobber med et prosjekt som har fått tittelen: ESCONOCIDA UNKNOWN UKJENT - broderi i protest mot overgrep av kvinner. I broderi-verkstedet broderte deltakerne navn på kvinner som er som er forsvunnet eller funnet drept i CD Juarez, Mexico på små navnelapper. Verkstedet var åpent for alle, og hun hadde også to workshop for norsk-skolen i Ørland og Bjugn.

I begynnelsen av mai åpnet Hannah Ryggen Triennale – nytt land.

Triennalen er et samarbeidsprosjekt mellom Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, Ørland/Bjugn Kunstforening og Galleri Hans. Triennalen ble arrangert for tredje gang i år. Her inviteres den store verden «hjem» til Hannah Ryggen. Hannah Ryggen settes i kontekst med samfunnsengasjert samtidskunst fra den internasjonale scenen. Kunstnerne som deltok i år var: Faig Ahmed (Aserbajdsjan), Alighiero e Boetti (Italia), Nicola Brandt (Namibia/Storbritannia), Alexandra Kehayoglou (Argentina), Lise Bjørne Linnert (Norge), Ahmed Umar (Sudan/Norge) + Hannah Ryggen.

I Galleri Hans var Ahmed Umar representert med sin performance-utstilling laget sammen med skoleelever. I forbindelse med triennalen ble det arrangert en rekke foredrag, filmvisninger, workshops og åpne omvisninger.

Triennale- utstilling vakte stor oppmerksomhet både i inn- og utland. Det har vært svært mange presseoppslag og anmeldelser, blant annet i Klassekampen, Morgenbladet, Kunzt, Kulturmagasinet Plnty, Norsk Kunsthåndverk, Subjekt, Artscene Trondheim og Adresse-avisen. I tillegg har flere utenlandske kunstjournalister og kunstbloggere vært og sett utstillingen. I Subjekt ble denne utstillingen kåret til årets utstilling i 2019.

I august åpnet utstillingen Gruppe 7 med sju kunstnerne fra KunstSkansen. Her fikk publikum blant annet se metallvev av Alf Christian Samuelsen, papirklipp av JingXin Geng, keramikk av Anja Børghersrud, collage av Greta Gjøl Hagen, kobberfat av Sofia Karyofilis og oljemalerier av Toril Gjermundsdatter Wik og Inge Jensen. Utstillingen var svært variert i sjanger og teknikker. På denne utstillingen ble det laget formidlingsopplegg til ungdomsskolen.

I oktober var det tid for den årlige stipendiatutstillingen i samarbeid med Ørland/Bjugn Kunstforening og Ørland Sparebank. Vinner av stipendet var Daniel Slåttnes. Tittel på utstillingen var: Antrobotaniske undersøkelser fra atelieret og Daniel jobber med skulptur, installasjon og performance. I samarbeid med prosjektet Friskkunst tilbød galleriet og kulturskolen formidlingsopplegg rundt denne utstillingen. Tilbudet gikk til 8. og 10 trinn både i Ørland og i Bjugn. Siste utstilling i 2019 var medlemsutstillinga til Ørland/Bjugn Kunstforening. Her stilte nesten 30 kunstnerne ut og utstillingen var godt besøkt.

Lokal og regional kunstformidling

Galleriet har også i 2019 hatt stor fokus på formidling for barn og unge. To av våre formidlere var ute på to turneer med Den kulturelle skolesekken. På vår-turneen ble de fire kommunene Leka, Kolvereid, Vikna og Rørvik besøkt, og nesten 300 elever fikk være med på prosjektet «Tagg med vev.» På høst-turneen gikk turen til Namsos, Fosnes, Overhalla, Namdalseid og Flatanger. 16 skoler og 342 elever fikk lære om Hannah Ryggen.

I tillegg har det vært skoleomvisninger og workshops både på utstillingen Visuelle nabolag, Ahmed Umar, Triennalen, Gruppe 7 og Daniel Slåttnes. Det ble arrangert flere aktiviteter i galleriet i 2019. Vi har hatt åpne omvisninger, foredrag, workshops og konserter.

Besøkstall utstillinger 2019

Navn på utstilling	Skoleelever på omvisning	Annet publikum
Visuelle nabolag (fra Nasjonalmuseet)	120	95
Fotoutstilling – Ørland flystasjon		180
Medlemsutstilling Ørland/Bjugn Kunstforening		220
Vebjørn Sand		1000
UKM – utstillinger		550
Hannah Ryggen triennalen		686
Gruppe 7	130	115
Daniel Slåttnes	260	60
Medlemsutstilling Ørland/Bjugn Kunstforening		190

Besøkstall de siste årene

	Antall utstillinger	Besøk	Skoleelever på omvisning
2015	7	2.034	830
2016	8 (+3)	2.509	1.093
2017	9	2 704	740
2018	8	2 533	710
2019	10	3 606	800

I tillegg kommer besøkende på konserter, foredrag og workshops, og alle besøkende på utstillingene ute i gallerigangen.

Austrått Fort

Foto: Dan Ågren

På Austrått Fort ble omvisningene i 2019 endret noe for å gi et bedre tilbud til gjestene. Omvisningene ble lagt om litt slik at en av rundene inkluderer museet Fosen Krigshistoriske Samlinger. Dette var meget populært. Denne omvisningen har vært omtrent full hver eneste dag i sommersesongen og vi fikk svært gode tilbakemeldinger på å vise frem museet. Det var mange gruppebestillinger i mai og i juni, men noen færre utover høsten. På grunn av økonomi ble det en liten reduksjon av åpningstida på fortet da man stengte en time tidligere hver dag i sommersesong.

Forsvaret er fortsatt en av våre største kunder. Hotellene har i liten grad brukt tilbudet dette året.

Det har vært mange skoleklasser på besøk, både fra Ørland og Bjugn, men også fra Trondheimsregionen.

I år som i fjor har det vært besøkende fra over 20 ulike land, og det er gledelig at vi når ut til hele verden.

Fem guider fortsatte fra i fjor, det gjorde at vi ikke hadde behov for nye guider i år. Det ble jobbet med å utvikle nye salgsprodukter for Austrått fort, blant annet drikkeflasker og caps med ny logo. Dette ble populære salgsartikler.

Vi ser dessverre at besøkstallet har gått litt ned også i år. Det er vanskelig å si hva dette skylder, men antagelig er det en kombinasjon av redusert åpningstid, manglende markedsføring og svært dårlig vær i starten på sesongen og deretter hetebølge. Sammenlignet med 2015 er åpningstiden redusert ganske betraktelig og man ser at det har betydning for besøket i sesong.

Besøkstall/solgte billetter:

	2016	2017	2018	2019
Enkelt besøk	2.314	2.229	2.186	2.006
Besøk bestilte grupper	1.093	1.149	1.308	1.143
SUM	3.407	3.378	3.494	3.149

Turneteateret med forestillingen "Knudsen og Ludviksen" i Store sal. Turneteateret deltok også i prosjekt Friskunst Nasjonal til 365 elever i barneskolene i Bjugn og Ørland.

ARRANGEMENT

Leder: Christer Harøy

2019 ble på mange måter et rekordår. Vi greide å selge ut Store Sal hele 4 ganger, og 3 av de utsolgte forestillingene tilhører vår «egen» Idolvinner Øystein Herkedal Hegvik. I tillegg hadde vi stor suksess med den loka musikalen «Sarah» som hadde 4 forestillinger med nesten full sal. Det samme hadde Ørlandsrevyen. Dr. Bergland solgte også ut Store sal med sitt stand up show "Dr. Bergland bryter taushetsplikten".

I løpet av året etablerte vi også Ørland Rockfest, en rockefestival hvor vi greide å trekke til oss publikum fra hele verden. Vi hadde publikumere fra Israel, Tyskland, Sverige og Italia. Dette var også et arrangement hvor vi klarte å trekke publikum fra hele Norge, og ikke minst trekke en god publikumsandel fra Trondheim.

Tradisjonsarrangementene Herregårdsløpet, Jentebølgen og Pop-Quiz med Finn Bjelke ble også gjennomført. Vi valgte å ta en pause med Oktoberfest i 2019 grunnet lavt forhåndssalg av billetter.

Samarbeidet med lokale lag og foreninger, kommunen, kulturskole og forsvaret er meget i viktig for oss, og bidrar til stor aktivitet i våre lokaler.

Av arrangementer av lokale aktører må vi igjen trekke fram Ørlandsrevyen, musikalen Sarah, og ikke minst Øystein Herkedal Hegvik, som også er en lokal artist. Kulturskolen hadde i mai 2 forestillinger med "Robin Hood". Denne var godt besøkt.

Seremonirommet er etterhvert blitt godt etablert, og vi har flere navnefester og vielser i løpet av året.

Skoler og barnehager er «storforbrukere» av Ørland Kultursenter, og bruker våre lokaler til egne produksjoner, arrangementer og gjennom «Den Kulturelle Skolesekken»

Som leverandør av lokaler til leie, samt lyd og lys, så har vi mange kurs- og konferanser, foredrag og seminar hos oss.

Forsvaret, støygruppa, kommunen, Fosen Regionråd, Enova og mange fler benytter seg av vårt kurs- og konferanse-tilbud.

Arrangement i 2019

	Antall arrangement		Antall publikum	
	2018	2019	2018	2019
Egne arrangement	32	27	4.491	2 969
Utleiearrangement	46	27	6.951	6 780
Arrangement uten billettsalg	87	20	3.800	5 606
SUM	165	74	16.232	15 355

Som vi ser av tallene, så har vi en nedgang i forhold til publikum i 2019. Dette skyldes i stor grad mindre arrangementer. I tillegg er det i beregningen for 2019, kun tatt med arrangementer på Kultursenteret.

Men hvis man ser på snittbesøket på hvert arrangement, så er det økt fra 2018 til 2019, fra 92 pr. Arrangement til 166 pr. arrangement.

Bilder fra ulike arrangementer som Ørland Kultursenter har arrangert i 2019.

Prosjektrekskap Kultur

NYE KINOSTOLER

Kinostolene i Ørland Kultursenter ble montert i 2009. Med et besøkstall på i gjennomsnitt 20.000 pr.år så har over 200.000 kino-gjester sittet i disse stolene. I tillegg kommer alle som har vært på kurs og konferanser. 2018 var et meget godt kinoår, og det ble da avsatt kr. 250.000 til innkjøp av nye stoler. Dette var selvfølgelig ikke nok så styret bevilget kr. 345.000 fra disposisjonfondet for å dekke resten av utgiftene. Restfinansieringen var fra tidligere oppsparte midler avsatt på fond.

Påløpte kostnader 2019	Kostnader
Påløpte kostnader 2019	-650 047
Bruk av fond - kinoprojekter	305 047
Bruk av disposisjonsfond	345 000
SUM	0

NYE MØBLER

Ørland kommune bevilget i 2018 kr. 600 000 til innkjøp av nye møbler i og oppussing av kultursenterets publikumsarealer. Dette prosjektet ble ikke slutført i 2018.

Påløpte kostnader 2019	Kostnader
Påløpte kostnader 2019	-58 600
Bruk av bundne investeringsfond	58 600
SUM	0

Restmidler på ubundne investeringsfond kr.9 398 overføres til Roret for bruk i 2020.

FRISKUNST

Norsk kulturhusnettverk sammen med Kavlistiftelsen lyste ut midler til et prosjekt i 2019 – 2020 som skulle knytte kulturhusene sammen med kulturskolene og grunnskolene. Ørland Kultursenter fikk tildelt kr.308.000. Prosjektet går over to år.

Påløpte kostnader 2019	Kostnader
Påløpte kostnader 2019	-152 842
Tilskudd Norsk kulturhusnettverk	308 000
Avsetning bundne fond	-155 158
SUM	0

Restmidler, kr.155 158 overføres til Roret for slutføring av prosjektet i 2020.

SKREKKSPILLENE PÅ FOSEN

Skrekkspillene på Fosen var en kulturfestival for barn og unge som ble arrangert første gang høsten 2018. Festivalen ble støttet med kr.216.000,- fra Kulturspirer, Norske Kulturhus. I 2019 ble det arrangert Skrekkspillene på Fosen i Bjugn kulturhus.

Påløpte kostnader 2019	Kostnader
Påløpte kostnader 2019	-81 300
Egenandel deltakere	20 900
Sponsormidler	4 000
Bruk av bundne fond	56 400
SUM	0

Restmidler, kr.4.311 overføres til Roret for bruk i 2020.

HUSMORSKOLEN

Ørland Kultursenter initierte i 2019 produksjon av et nytt utespill basert på historien rundt den gamle husmorskolen, nå Hovde Gård. Rasmus Rohde og Ane Aas er engasjer for å skrive manus og musikk. Dette er nå ferdig og musikkspillet Husmorskolen skal ha premiere høsten 2021.

Påløpte kostnader 2019	Kostnader
Påløpte kostnader 2019	-360 000
Tilskudd MFylkeskommunen	40 000
Sponsormidler, Ørland sparebank	75 000
Bruk av fond - kulturskoleprosjekter	46 743
Prosjektmidler ØKS	198 257
SUM	0

MEDARBEIDERE

Ørland Kultursenter har vært drevet som et tverrfaglig arbeidsfellesskap hvor alle ressurser er tilgjengelig og bidrar faglig på alle tre plattformer, Natur, Historie og Kultur. Gjennom denne måten å arbeide på utvikles det bred kompetanse til den enkelte samtidig som organisasjonen som systemenhet utvikler helhetstenkning og rasjonalitet.

For de ansatte har dette blitt hverdagen og «det normale». De viser en beundringsverdig arbeidsmoral, fleksibilitet og glede i alt arbeid som gjøres, og hverdagen preges av stor kreativitet. Det er de ansattes fortjeneste at Ørland Kultursenter har et meget godt renommé blant våre samarbeidspartnere.

Legemeldt sykefravær ved Ørland Kultursenter var i 2019 på 1.2%.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antall årsverk	13,64	13,82	14,75*	13,9	14,7	15,7
Antall faste medarbeidere	22	22	23*	22	22	23

*Antall ansatte har økt med 1. Dette gjelder sillingen som museumshåndverker/regionkonservator

ØKONOMISK OVERSIKT 2019

ANSVAR	B 2018	R 2018	B 2019	R 2019
Daglig ledelse				
Sum utgifter	1 913 000	1 673 800	2 617 000	2 209 600
Sum inntekter	280 000	0	280 000	800
Sum nettoutg	1 633 000	1 661 000	2 337 000	2 208 800
Utviklingsprosj. (egen oversikt)	200 000	138 100	200 000	188 400
Salg og info, servering, kiosk				
Sum utgifter	1 978 000	2 196 000	2 260 000	2 113 400
Sum inntekter	2 078 000	2 384 900	2 370 000	2 309 500
Sum nettoutg.	-100 000	-188 900	-110 000	-197 100
Bibliotek				
Sum utgifter	1 191 000	1 172 600	1 208 000	1 143 700
Sum inntekter	50 000	54 800	50 000	14 600
Sum nettout.	1 141 000	1 117 800	1 158 000	1 129 100
Kino				
Sum utgifter	1 870 000	1 985 300	1 905 000	2 173 800
Sum inntekter	2 050 000	2 300 400	1 245 000	2 548 000
Sum nettoutg.	- 180 000	- 315 100	-240 000	-374 300
Austrått Fort				
Sum utgifter	363 000	367 100	370 000	369 100
Sum inntekter	300 000	314 500	310 000	288 600
Sum nettoutg.	63 000	52 600	60 000	80 500
Kulturskolen				
Sum utgifter	3 425 000	3 541 300	3 526 000	3 548 200
Sum inntekter	1 665 000	1 627 700	1 490 000	1 661 300
Sum nettoutg.	1 760 000	1 913 600	2 036 000	1 886 900

Galleri, museum				
Sum utgifter	346 000	336 000	360 000	248 000
Sum inntekter	180 000	173 800	135 000	86 400
Sum nettoutg.	166 000	162 200	170 000	161 600

Ungdommens hus				
Sum utgifter	290 000	341 300	256 000	576 700
Sum inntekter	290 000	343 700	56 000	273 200
Sum nettoutg.	0	-2 400	200 000	303 500
Arrangement				
Sum utgifter	1 630 000	1 996 200	1 874 000	2 238 900
Sum inntekter	978 000	1 242 800	1 090 000	1 529 000
Sum nettoutg.	652 000	753 400	784 000	709 900
Historie				
Sum utgifter	864 000	460 700	948 000	1 010 600
Sum inntekter	694 000	100 000	798 000	601 400
Sum nettoutg.	170 000	360 700	150 000	409 200
Natur				
Sum utgifter	1 226 000	1 126 100	1 295 000	1 415 800
Sum inntekter	1 226 000	1 099 700	1 295 000	1 173 300
Sum nettout.	0	26 400	0	242 500
Renter/finans				
Renteinntekter		-66 900		-134 775
Premieavvik		-30 300		103 900
Sum	5 630 000	5 616 000	6 745 000	6 718 300

KOMMENTAR DRIFTSREGNSKAPET

1. Ansvar daglig ledelse, ØKS fikk for 2019 en tilleggsbevilgning på kr. 750.000, disse midlene er fordelt slik: Kr.200.000 ble disponert av formannskapet som kommunens bidrag til stillingen som museumshåndverker/regionkonservator. Kr. 550.000 er avsatt til prosjektarbeid i 2020.
2. Ansvar Salg & Info har et mindreforbruk. Dette henger sammen med merinntekt på kiosk i desember.
3. Ansvar kino har et mindreforbruk. Dette skyldes et meget godt kinobesøk i desember.
4. Ansvar kulturskole har et mindreforbruk. Dette skyldes merinntekter på salg av tjenester til DKS og UKM.
5. Ansvar Ungdommens hus har et merforbruk. Dette skyldes større utgifter på oppussingen av Månen enn det som var budsjettert.
6. Ansvar Arrangement hadde et mindreforbruk. Dette på grunn av merinntekt på salg av tjenester til UKM.
7. Ansvar Historie har et merforbruk. Dette skyldes større utgifter til lønn enn det som var budsjettert og mindre inntekter fra prosjektarbeid.
8. Ansvar Natur har et merforbruk. Dette skyldes større utgifter til innele av arbeidskraft samt minder inntekter dra prosjektarbeid.

Med stor innsats fra alle ansatte kan Ørland Kultursenter legge frem et driftsregnskap for 2019 som viser et mindreforbruk på kr. 26.691.

KLP - premieavvik

	Utgifter	Inntekter
Premieavvik	241 841	147 895
Arb.g.avg.premieavvik	25 635	15 677
SUM	267 476	163 572
RESULTAT	103 904	

Premieavviket på kr. 103 904 belastes driftsregnskapet.

KLP - kjøp av andeler

	Utgifter	Inntekter
Kjøp av andeler	16 188	
Dekning fra disposisjonsfond		16 188
SUM	16 188	16 188

SAMMENDRAG ØKONOMI DRIFT 2019

	Budsjett 2019	Regnskap 2019	Resultat 2019
Utviklingsmidler	200 000	188 500	+ 11 500
Daglig drift	6 545 000	6 560 700	-15 700
Finans		-30 900	+30 900
SUM	6 745 000	6 718 300	+26 700

Kjøp av andeler i KLP kr. 16.188 dekkes fra disposisjonsfondet. Mindreforbruk på kr. 26.691 avsettes til disposisjonsfondet og overføres til Roret Ørland KF.

**“Takk for en feiende flott kveld”
Øystein Sunde**

ØRLAND KULTURSENTER

www.orlandkultursenter.no

Boks 401, 7129 Brekstad
Rådhusgata 6, 7130 Brekstad

Tlf: 72 51 55 10
kultursenter@orland.kommune.no

Årsrapport og årsregnskap 2019, Ørland Kultursenter KF